

Nr 48

av herr Börjesson i Falköping m. fl.
om ökad användning av torv som energikälla.

De störningar i oljeleveranserna som har följt med händelserna i Mellersta Östern hösten 1973 har aktualiserat frågan om vår beredskap på bränsleområdet. Det förhållandet att vi under en lång tid använt olja i stor utsträckning har bl. a. försvårat möjligheterna att snabbt gå över till att använda inhemskt bränsle, t. ex. ved och torv. Att denna utveckling varit till nackdel för vår beredskap torde vara ostridigt. Det finns därför anledning, oavsett om den nu rådande situationen består eller ej, att vidta åtgärder syftande till ett mindre beroende i framtiden av oljeimporten.

De tillgångar som finns i inhemskt bränsle måste från både försörjnings- och nationalekonomisk synpunkt tas till vara i större utsträckning än vad som nu sker. Bl. a. bör ved och torv utnyttjas. Det kan inte samhällsekonomiskt vara riktigt att avfallsved, som kunde användas som bränsle, får ruttna ner i skogarna och att torvmossarna ej tas i anspråk. Samtidigt importerar vi olja utifrån och gör oss mer och mer beroende av importerade bränslen för uppvärmning.

Torven skulle utan tvivel kunna utgöra ett värdefullt komplement till vår övriga bränsleförsörjning. Omfattande tillgångar finns i våra mossar, främst i norra Sverige. För att kunna utnyttja dessa på ett rationellt sätt fordras det emellertid forsknings- och utvecklingsarbete. Tyvärr har det praktiska utvecklingsarbete som tidigare bedrevs lagts ner. Däremot pågår vissa undersökningar inom överstyrelsen för ekonomiskt försvar angående möjligheterna att redan i fred starta produktion av bränttorv inom landet.

I vad gäller torv som energikälla har man i Finland kommit mycket längre än i vårt land. Sålunda färdigställdes år 1972 ett nytt kraftvärmeverk i Kuopio i mellersta Finland. Kraftverket är unikt så till vida att det är det första som byggts för att kunna eldas enbart med torv. Av ekonomiska skäl har man emellertid valt att för närvarande endast utnyttja torv till en mindre del i driften. Sålunda uppvärms anläggningen till ungefär 40 procent med torv, medan olja fortfarande utgör den huvudsakliga bränslekällan. Genom torvanvändningen räknar man med att årligen inbespara mellan 20 000 och 40 000 ton olja. Vid avspärrning eller annan liknande krissituation kan man gå över till enbart torvdrift.

Kuopio är en stad med ungefär 70 000 invånare. Mellan 70 och 80 procent av stadens el- och fjärrvärmebehov tillgodoses genom kraftverket.

Ett liknande torvkraftverk är under uppförande i Uleåborg. Vid sidan härav finns det även några större kraftverk som delvis använder torv som bränsle. Det gäller t. ex. Kymmene bruk AB i södra Finland, Serlachius i Mänttä norr om Tammerfors samt Jyväskylä i mellersta Finland.

Gemensamt för dessa kraftverk är emellertid att de för driften inte enbart kan använda torv utan även måste utnyttja olja eller stenkol som bränsle.

Under år 1972, då kraftverket i Kuopio endast varit i drift under en del av året, förbrukades i Finland sammanlagt 61 000 ton torv för energialstring. Denna förbrukning motsvarades av en energiproduktion på 120 GWh.

Med hänvisning till vunna erfarenheter från Finland finns det all anledning att vidta omedelbara åtgärder för att utnyttja torven som energikälla i vårt land genom exempelvis anläggande av torveldade kraftvärmeverk. Anläggandet av dylika kraftvärmeverk måste givetvis föregås av ingående utredningar och undersökningar. Medel för utredning och forskning bör omgående ställas till förfogande för överstyrelsen för ekonomiskt försvar för att göra det möjligt att utveckla driftformer som kan göra torven till ett konkurrenskraftigt bränsle jämfört med övriga bränslen såsom bl. a. olja.

Med stöd av det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att anhålla hos Kungl. Maj:t om åtgärder i syfte att öka torvens användning såsom energikälla i landets bränsleförsörjning.

Stockholm den 11 januari 1974

BENGT BÖRJESSON (c)

i Falköping

INGEMAR HALLENIUS (c)

GUNILLA ANDRÉ (c)